

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V., BATHORY UTCA 24. SZÁM.
(„Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)
Telefon: 11-55-62.
Postafaltárképzőházi csekszáma száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN HÉTEN

Előfizetési díjak a m. kir. földművelésügyi miniszter Által. lőnöként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: egész évre 4, félévre 2, negyedévre 1 P.

Külföldre: egész évre 8, félévre 4, negyedévre 2 P.

Budapest, 1941.

XXII. évfolyam, 47. szám.

November hó 21.

A FÖMÉLTÓSÁGU UR FOGADTA NYIREGYHÁZÁN AZ OROSZ FRONTRÓL HAZATÉRT LOVASDANDÁRT

„Féltő szeretetünk kísérte a honvédek minden lépését...”

Magyarország kormányzója és hadura, vitéz nagybányai Horthy Miklós, mely betegségeiből lstennek hála felépülve, nov. 17-én megjelent azon a bensőséges ünnepségen, amellyel Nyiregyháza az ország népe fogadta az orosz frontról, másfélézer kilométeres távolságból, dicse és győzelmes harcok megvívása után hazatérő lovasdandárt. Az ünnepsé-

gen a miniszterelnökkel az élén a magyar közelet igen sok előkelősége vett részt és a megnagyobbodott ország minden vidéke képviseltette magát.

Lelkes örömmel és hódolattal fogadta Nyiregyháza a fenkölt hitvesével odakerülő Főméltóságú Urat, aki a hazatért honvédekhez a következő, magasszárnyalású beszédet intézte:

„... a régi magyar dicsőséghhez méltóan állottátok meg helyeteket...”

— A nyár elején kénytelen voltam csapataimnak azt a parancsot adni, hogy nyomuljanak előre a Kárpátgerincen túl fekvő területre és torolják meg azt a galád támadást, mely Kassát és vele egész Magyarországot a bolsevisták részéről érte. Az első visszavetett csapattesteket felváltásuk alkalmával muló betegeségem miatt, sajnos, nem fogadhattam személyesen. Annál jobban örülök, hogy most szemelőt szembe láthatlak és meleg szeretettel üdvözölhetlek benneteket, amikor nehéz és dicsőséges harcok után hazatértetek.

— A súlyos harcokban

— A régi magyar dicsőséghez méltóan állottátok meg helyeteket. Kegyelettel gondolok és gondol velem az egész magyar nemzet azokra a vitéz fiainkra, akik ezekben a harcokban esküjükhöz mindhaláláig híven, életüket áldozták. Dicsőség ragyogja be emléküket!

— Büszke szeretettel tekintünk rátok, akik a harcokból derekasan kivettétek részeteket és hála a magyarok lstenének, most szerencsésen visszatértetek otthonaitokra.

„Benéztek a bolsevista hazugságok függönye mögé...”

—Ti a motorizált seregek korában, lőháton vágátok neki az 1000 kilométernél is hosszabb utnak. Annak az utnak, melyen ösének egykor hazát keresve jöttek a Kárpátok felé. Új fényt szórátok a magyar lovaság ősi hírére és új megbecsülést szerzetek a lónak is. A magyar ember hű s nemes bajtársa, mely nélkül ösének a honfoglalási harcokat sem tudták volna megvívni, ezáltal is mindig ott volt, ahol szükség volt rá. Rossz idő, mocaras terep, rossz út nem tudta megállítani. És bebizonyosodott, hogy a lovaság helyesen alkalmazható. ma is nélkülözhetetlen fegyvernem.

—Ti rendet tartottátok a területeken, melyeket fegyverrel szálltatok meg és magyar módon emberesen hántátok a meghódított ellen-séggel. Nyitott szemmel néztetek körül és láttátok,

mit, milyen anyagi nyomort és erkölcsi romlás idézett fel a bolsevista uralom. Láttátok glszert tanvány éhezni a világ egyik leggazdagabb termőföldjének népét. Láttátok a raktárakká, mühelyekké, sőt mulatókká átalakított templomaikat. Láttátok szennyben és hittelenségben felélni az állati ösztönöktől hajított bolsevista ifjuságot. Benéztek a bolsevista hazugságok függönye mögé, — bár a világ minden kultúrnépe azt látta, amit ti! Akkor megértének, mennyire rászolgált az emberiség hálijára és csodálatára a német hadsereg, mely vállára vette orosz-lánrészt annak a súlyos és véres munkának, hogy megszabadítsa világot a bolsevista gyalázattól és veszejelemtől.

— Hogy az így lezúllott viszonyok

közé visszavittétek az emberi méltóság érzését és a rendet, hogy ott segítettek felszabadítani a hitet és helyreállítani az emberi törvények tisztelét, ezzel nem csak a magyar nemzet, hanem a történelem háliját is kiérdemeltétek.

— Haditudósításaink elvből csak a száraz tények felsorolására szorítottak, a magyar harcos nem szorul dicsőretra, de gondos, féltő szeretetünk kísérte minden lépésüket.

— Örömmel, meleg szeretettel és bizákséggel üdvözöllek tehát benneteket, amikor most hazatértetek és

tudom, hogy mindig számíthatok kipróbált erő-tökre, akár békes munkában, akár dicsőséges vészlőitok alatt, ha fegyvereitekre újból szükség lesz!

A beszédet többször szakította félbe lelkes éljenzés és taps. Ezután a Főméltóságú Asszony szalagokkal ékesítette a hazatért hon-százrezredek zászlait, majd a Kormányzó Ur kiosztotta a kitüntéseket. A nyiregyházi és nagyváradi polgármester lelkeshangú üdvözölőbeszéde után nagyzenabásu díszmenet következett, amely alatt a közönség szüntelenül ünnepelte a hadsereget.

A Kormányzó Ur az ünnepség után különváltában ebéden látta vendégül Bárdossy László miniszterelnököt, a honvédség leg-főbb vezetőit és a hazatért alakulatok parancsnokait.

A somogyi gazdatársadalom várakozással tekint a Falu-Gazdaszövetség kaposvári Széchenyi Gazda- és Szövetkezeti Napja elé

November 23-án, vasárnap rendezi a Falu-Gazdaszövetség a harmadik nagyszabású szövetkezeti napot

Megírta a Vasárnap, hogy a „Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövet-ség rendszerezti a gazdatársadalom legközérthetőbb kérdéseinek megbeszélésére és a szövetkezeti gondolat meg-velősitására hivatott gazda- és szövetkezeti napokat, amelyeknek sorát a balatonfűredi gazdamegyeztetés nyitotta meg, majd — november 9-én — a székeshelyi városi ünnepség iránt megnyilatkozott nagyfokú érdeklődés nyújtott újabb meggyőző bizony-ságot arra, hogy intézményeinket is rendszerezíteni kell ezeket az össze-rendeztetéseket.

A Kaposvártól november 23-án So-mogy-vármegyével és Kaposvár me-gyei várossal karöltve rendezendő ünnepség programja a következő:

A legnagyobb magyar emlékének méltó megünneplésül szolgál vármegyei, városi és gazdatársadalmi ün-nepség. — „SZÉCHENYI NAP” — műsorát a reggel 9 órakor tartandó istentisztelet vezeti be, majd a vár-megyeházán díszközgyűlés lesz. A díszközgyűlés elnöki megnyitóját Széchenyi Andor gróf főispán mon-dja, a legnagyobb magyar emléké- pedig Csorba Sándor országgyűlési képviselő méltatja.

— A díszközgyűlés után az ünnepség

részvevői testületileg átvonulnak a kaposvári Apolló moszónakába, ahol a Széchenyi Gazda és Szövet-kezeti Nap napirendje előtt a Ház-szövetség mondja el a kénséges, v. előnként megnyitót Mayer János v. földművelésügyi miniszter, a Falu-Gazdaszövetség elnöke mondja. Kaposváry György dr. m. kir. kormány-főtáncos, polgármester fogja az-után a szövetkezeti és gazdasági jelentőségeket méltatni, majd Krúdy Ferenc országgyűlési képviselő, a Falu-Gazdaszövetség ügyv. elnöke tartja meg a „A gazdatársadalom mai feladatai” című előadást. „A gazdatársadalom — és a szövetkezeti mozgalom” kapcsolatait Egerzegi Sándor országgyűlési képviselő fejtegeti, míg a belső honvédelem ma mellőzhetetlenül fontos kérdéseiről Molnár Emil országgyűlési képviselő tájékoztatja a hallgatóságot. A hozzászólások után a Himnusz re-keszti be majd a nagyszabású gazda megyeztetés napirendjét. Az ünnepség természetesen képviseltetik magukat azok az agrárszövetkezeti kö-zönségek és vidéki szövetkezetek, amely-eknek társadalmi szerve a „Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövet-ség.

POLITIKA

ÚJ FŐISPÁNK

A Kormányzó Ur a belügyminiszter előterjesztésére nagybarcsai *Barcsay* Áloster, Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye főispánját ettől az állásától saját kérésére — buzgó szolgálatának elismeréséül — felmentette és *Vida* István dr. ny. államtitkárt, felsőház tagját, Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye főispánjává kinevezte. — A Kormányzó Ur a belügyminiszter előterjesztésére szilasi és pilisi *Szalassy* László főbírbortokot, Hajdú vármegye és Debrecen szabad királyi város főispánjává kinevezte.

A KÖLTSÉGVETÉS A HÁZ ELŐTT

A költségvetés tárgyalását a Ház november 13-iki ülésén a *honvédelmi* tárgya tárgyalásával folytatta. A képviselőház nagy figyelemmel kísérvé *Vitéz Faragó* Ede előadomán a honvédség ma állapota, és fejlődéséről beszámolt és a költségvetés előirányzatát ismertető beszédét. A *honvédelmi* egyik-egyik

hódolatjeljes szeretettel emlékeztek meg a Főméltóság Uról és meglepő sikerrel az általa életretöltött honvédség hősi teljesítményéről.

Vitéz Bartha Károly honvédelmi miniszter vitázó beszédéről a honvédség eddigi teljesítményéről számolt be, rámutatott arra, hogy a *szovjet Magyarországon keresztüli akarta Európát megtámadni és*

a sors kedvezésének és a hatalmas német szövetségének köszönhetően, hogy hadaink most a Kárpátok vonalától nagy távolságban harcolhatnak a haza és Európa védelmében.

Hangsúlyozta a miniszter, hogy a *kontinentálról való gondoskodás legfőbb törekvésük egyikét képezi*, majd ismételt lezsekte, hogy *honvédségünk a világ minden határvonalán felveheti a versenyt*. Beszédét a miniszter a hősi halottak emléke iránti kegyelet és minden honvédek kijáró elismerés kétségbe hozhatatlanságát fejezte be. A Ház jelkes hangnemben szavazta meg a tárgya költségvetését. A november 14-iki ülésen az *igazságügyi* tárgya költségvetését tárgyalták, amelyet *Radoscsy* László igazságügyminiszter nagy tetszésel kísért beszéde után elfogadott a Ház.

November 18-án a *földmívelésügyi* tárgya költségvetésének tárgyalása került sorra. A napirend tárgyalásánál előtt *Bánffy* Dániel báró földmívelésügyi miniszter rövid, de erélyes felszólalásban utasította vissza egy interpelláció alaptalan előadást, majd *Boér* Ágoston előadást ismertette részletesen a földmívelésügyi tárgya költségvetéséről.

A felszólalók sorában *Brancsiner* Antal báró, az *Erdélyi Part* vezérnöke, *Erdélyi* haladók társasolta, a földmívelésügyi miniszternek gyökörül érteklő megköszönéséről.

Bánffy Dániel báró földmívelésügyi miniszter részletesen ismertette nagy-szerű programját és a hamarosan a Ház elé kerülő mezőgazdaságfejlesztési törvényjavaslat célkitűzéseit. A földmívelésügyi miniszter nagy-szerű beszédét, lapunk kis terjedelmében

Nem gazdaságos a sertés- és baromfiellenítés
a törvényes védőt

Rákoshelyi bakteriumfertőzés
széles körű és megrendülést csak

AULITZKY OTÓ
Budapest, VII., Dobány u. 9. Hsz. 2/A
4 3 10 12 15
5.10 7.50 9.60 11.40 13.80 16.80
Tudományos prospektus e lap olvasójának ingyen!

és az anyag terjedése miatt, követhető számunkban folytatjuk mellénk. A miniszter nagy lelkesedéssel fogadott beszéde után a Ház egybontva a tárgya költségvetését megszavazta.

A november 19-iki ülésen a Ház a *kereskedelmi és közlekedésiügyi* tárgya költségvetését tárgyalta és szavazta meg.

Varga József kereskedelem- és közlekedésiügyi miniszter vitázó beszédében részletezte a költségvetéssel kapcsolatos terveit; bejelentette többek között, hogy *137 km hosszú utat*

kap kivétel a Kormány építettni a *100 év folyamán 100 község jut be költőkhöz*. A tárgya költségvetését a Ház elfogadta.

A PENZÜGYMINISZTER

ITTHON

Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter, akit egyhetes olaszországi utja során november 13-án a Duce, 16-án pedig XII. Pius pápa ünnepeik kihaltatáson fogadott, november 17-én délután visszatért Budapestre.

Tartson ki a magyar gazdatársadalom...

Győrffy-Benyey Sándor felhívása a gazdákhöz

Győrffy-Benyey Sándor közléstízi miniszter vezérlelkét irt a *Magyar Föld* című lapba „Az ország ér-

deke és a gazdák” címmel. A miniszter a következőket írta:

— Első és legfontosabb hivatásomnak azt tekintem, hogy a társadalmi együttérzés és összefogás hírdésének emek az országunk minden rendű és foglalkozású lakosára. Ha valaha siker a megpróbáltatásoknak ebben a nehéz időszakában van sükség arra, hogy a magyar társadalom minden rétege érezze a közös sors és a közös felelősség tudatát. Amint egy jól működő gépezetben a fogas-kerékeknek; úgy kell a nemzetgazdaságban a mezőgazdasági termelőknek, az iparnak, a kereskedelmnek és a közlekedésnek egymásra kapcsolódni és egymás felékelni előrelenni. Senki nem nézheti ma a saját kicsinyes érdekét, mert ezektől az érdekektől felel van egy sokkal fontosabb: a nemzet boldogulásának és szép jövőjének érdeke.

— Ez a magasabb érdek, amelyet egy jól vonatkozóan, a közléstízi területén, én képviselő, fozított teljesítmények, fegyelmek és áldozatok követel mindenétől, a mezőgazdaságtól is. A gazda most minduntalan szembeállítja magát a hatóság-akkal, amely megvárja számára, hogy abból, amit termel, mennyit fordítson a további termelésre, mennyit fogadjon el és mennyit kell és milyen ártól átadnia az ellátólatok számára, akiknek munkája és megélhetése a nemzetnek épp oly fontos, mint a gazdáé.

— Súlyosak ezek a rendelkezések, de nem elviselhetetlenek a hazáját szerető és féltő, becsietes magyar ember számára, aíd jól tudja, hogy akár a távoli harcra tenjes szolgálatot, akár a polgári életnek bármiféle területén, ezt a szolgálatot nem a maga örmére és kényelmére, hanem úgy kell ellátnia, hogy azt a haza töl megéhvélje.

— A közléstízi rendelkezések pedig nem követelnek a gazdától többet, mint azt, hogy amikor a nemzet fennmaradásáért és jövőjéért mindenkinek le kell valamiór mondania, ő is úgy korlátozza a maga fogyasztását és kereseti igényeit, hogy azok a többi dolgozó érdekét ne keresztelje. Jól tudom, a gazda helyzete nehézebb, mint a másfoglalkozásuaké. Sokkal nehezebb kiperőznie a napi adagokat, amikor birtokukon kell te magának, a hármuk és családok vanak. Most pedig éppen ezt követeli a magyar gazdától az ország érdeke. Ma, amikor a városi lakosság szűkösen van ellátva élelmiszerekkel, a gazda állion ellen a sokféle csábításnak, maradion meg a törvényes utakon, ne tövöljen az árdrágítás, a zuzforgalom nagy haszonnal kecsesítő ösvényére.

— Milyen ártérem a gazdák helyzetét és éppen ezért sokra becsülöm azt a támogatást, amit eddig is a közléstíziáknak nyújtottak. Befejezésül csak annyit lelkem, tartson ki a magyar gazdatársadalom az áldozat-készségben, önmérsékletben és őpfelegyelmében az eddigi megértéssel és hűséggel, akkor nem kell félténnünk a magyar jövőt.

A magyar háború eseményei

A közeli napokban rendkívüli hadisikerek váltakoztak a keleti hadszíntéren. Az északit arcvonalon

a finnek elérték és átvágták a Murman-vasutat. Délen pedig a Krim-félsziget kulcsszerű váróerőiményét, Kercs kikötővárosát foglalták el a németek.

Mindkét esemény nagyviharú stratégiai előnyt jelent. A Murman-vasut átvágása két ökből fontos. *Levingrad* védelme nem számíthat többé segítségére s az amerikai hadianyag útja északra! megszabható a szovjet bélsége felé. Kercs elfoglalásával pedig erőben fokozódott a közvetlen veszély, amely a gazdasági és hadisítai szempontból egyaránt felbecsülhetetlen *Kaukázus* védőket.

A háborúsait nagy veszteségeket szenvedtek a keresi faldörzönsől, s a német esszetők jelentés szerint

101.600 főt emelkedett a foglyok száma

Nagy eseménye van az erősen dúló tengeri háborúknak is. A német légi haderő 135 szovjet kereskedelmi és 52 hadihajót szilvesztelt el.

A német tengeraltjárók pedig a Földközi-tenger nyugati részén elsüllyesztették az angol Ark Royal repülőgép anyahajót és súlyosan megrongálták a Malaya csatahajót.

A harcetek fordulatát mögött nem marad el jelentőség dolgában az a politikai esemény sem, hogy *Kuruzsu*, Japán külön követe megérkezett Washingtonba és nyomban megkezdte tanácskozásait. *Roosevelt* elnök egy dránál tovább tanácskozott *Kuruzsu*-val. A nemzetközi közvélemény világ-szerző eseményeket, nagy döntés tételeket vár a tárgyalásoktól. A japán-amerikai megbeszélés, úgy szokták tálálást fűg, hogy a háború átterjed-e a Csendes-óceánra. *Kuruzsu* igen kiváló diplomata. Ő irta alá az elmúlt esztendőben, kormány megalbázásának, a berlini hármasszgyeményt. Késégtelen, hogy a tárgyalások során óriási mércüi világhatalmi érdekek mérőköze s akarnak érvényesülni. A japáni képviselőháza napirendi indítványából is láthatjuk, hogy a tárgyalások nem kedvező hangulaban indultak meg. Az indítvány hangsúlyosa többek között, hogy az Egyesült Államok, Anglia, Svéd-Érországot és másrészt a tengerhatalmak közötti összehittetés indít oka „az Egyesült Államoknak az a zabolálatlan törekvése, hogy világ-hegemóniát harcoljon ki magának.” Megjegyzni kell az indítvány, hogy az Egyesült Államok nem mutatnak hajlandóságot Japán politikai programjának elismerésére, sőt, kísérletet tesznek a keletizási közös békék és virágzó térség megakadályozására.

Erdélyért!

Kibocsátják az erdélyi nyereménykölcsönt

Pár nap mulva kibocsátják a százmilliós erdélyi nyereménykölcsönt, módja lesz tehát az ország lakosságának, hogy el nem mulo saját szerzetének és ragaszkodásának kézzelfogható formában adjon kifejezést Erdélyért szemben és kivége a maga részét a hazánk országának szíjmonákból, amit annak könnybehangzó megtehet, mert egyuttal önmagától szemben is gyimócsizót takarékosságát gyakorlat.

Szász Lajos titkos tanácsos, pénzügyi államtitkár a sajtó képviselői előtt ismertette az erdélyi nyereménykölcsönt kibocsátásának részleteit és hangsúlyozta, hogy

amikor az állam több, mint négyezeröttszáz milliós beruházási és szociális programmal valóít meg és ennek keretében szerves egységbe foglalja a visszacsatolot teruletet, az újabb rendkívüli áldozatok igénylő feladatok megoldását az ország lakosságának közreműködésével óhajja a kormány elérni.

A nagy beruházási program egy igen kis részéről van itt szó, amelynek megvalósításához az ország népének áldozatkészségét kívánják igénybe venni.

Erdélyi újdíjátéklésről van szó. Hangsúlyozta *Szász* Lajos államtitkár, hogy az ország anyag erőihet mérten gyors ütemben rendkívüli öszegeket fordítottak erdélyi célokra,

amelyekről munkát folytatni kell és nem akarják lassítani a megoldás útját, ezért a pénzügyminiszter 100 millió pengő névértékű nyereménykölcsönt bocsát ki Erdély céljaira.

200 pengőtől 50 pengőig vehető mindenkinek magának egy-egy kölcsönt, aminek ellenértéke nemcsak öszege, de nyereségben is részesülhet. Nyeretnek két esetben 1 millió pengő, négy esetben 750.000 és tízemégy esetben felmúlt pengős fönyereményt az egyéb sok ezer nyeremény lehetőségéig kivül. Az erdélyi nyereménykölcsönt tehát a nemek cél mellett jóvaldelegz befektetésnek is bizonyul.

A nyereménykölcsöntnek 200 P névértékű, egy részük azonban 10 P névértékű fél-, illetve 50 P m. é. névértékű kötvény.

A nyereménykölcsöntek jegyzési ideje 1941. évi november 16-21. december 10-23-ig tart.

A jegyzési helyek a következők: a *Pénztárszövetkezeti Központ* költelékbe tartozó többi pénztárszövetkezet,

az *Országos Központi Hitelbiztosíték* kezelt költelékbe tartozó hitelbiztosítékkezet,

a „*Szövetség*” *Gazdasági és Hitel-szövetkezetek Központja*, *Kolozsvár* és annak tagszövetkezte,

a *Hitelintézetek Szövetkezte*.

Ezenfeül a jegyzéseket elfogadják:

a m. kir. postahivatalok és postahíynyökségek, mint a m. kir. Postaközlékpénztár közvetítő hivatalok,

a „*Hanga*” *Termelő, Értékesítő és Fogyasztási Szövetkezet* és annak tagszövetkezte,

a „*Hanza*” *Központi Szövetkezet* és Galánta és annak tagszövetkezet,

a m. kir. osztályfőnörszervező főcélársítói,

a *Magyar Bankörök és Erdélyi pénztárszövetkezők Országos Egyesülése* társjai,

a nagyobb forgalmú dohányárudító.

Amit megtehet, ne halassa holnapra, mert december 5-én van a m. kir. Államországi huzása, s ha elégtelül megvárta volna a sorsjegyet, úgy azon nem vehet részt, pedig a fönyeremény: 40.000 pengő.

csúszott stasullus vilézei élen vonult be Budapestre az oroszok léts, akit most Nyíregyháza fogadta a békés hárbárság elleni harcból visszatért seregét. Akkor mi voltunk az elsőkh a bolsevizmus elleni kiállásban s most is az elsőkh között vagyunk a nagyok oldalán. És Istennel hála, a Veréztünk is ugyannasz: vétes nagyonyáival Horváth Miklós. Ennek a rettenetes katastrofának kellesz előzetesítése, s a borzalmas szörnyetegekkel feltárására, hogy végre feljelleghetjen felismerésük, mit tót értek az é vesztésükre és irányító szellemre. De mérlegelje eszelakeletünket súlyát a közös elő felé egyvisseli törekvő Európa is és magas személynéket kristálytiszta rászorgásán át, meghesimálni tanúja hazánkat és nemzetünket az elvakult gyűlölet és kérihetetlen bosszú alkori áldozatát.

A magyar honvéd

pedig, akit Szegedről az ő példája nyomán. Etlébbő pedig a parancsnak indult el, bőségséggel, vérvél, ha kell halálával tesz tanúságot a legelső magyar ember igaz melettel, amit azúttólénél a bírák lazákban verőpő Európa előzetelt és megtagadni készült, de napjainkban egyre szélesebb körben felismertni könytelen. Hogy a város rém Európa halálát jeleníti a jogrend felhomlásában, a kultúra megsemmisítésében s az Istembe vetett hit megtagadásában. A dícséretet, amely a Legfőbb Hadur alkóri hangzott el, osztja a nemzet minden igaz fia és magasztos szívvel illette a honvédek a képviseletét tárgyalt. Igazja is a honvédek költészetét tárgyalták során. A magyarság együtt érez a nemzetiség gondolat felémelő erőzésében s ezt hősi írái érdemének megbecsülésében nyilvánítja maradéktalanul.

De ne csak ők

harcolnának értünk, a köztudott kelezéstől állunk részre mit, itthonuk is. A magyar nemzet most nagy kötelesség járul. A pénzügyminiszter Erdélyi múltját penőtt akar előteremteni szörny újajütésére, hogy megindítsa termelését s a szégyensé rabszolgaságából szabadítsa ki annak népét. Az összeget állami nyeménykötelemből kívánja előteremteni. Nem kevesebbet jelent ez, mint azt hogy a magyarság lo for vésztésén állunk meg. Azt jelenti, hogy Erdély földjének meletti nézi a teletünknek s a magyar fővőst látja, amelynek minden áldozatot át meg kell valósulnia. Magának ad az, akit most Erdélyért áldoz. A kötvények az állam felelőssége mellett tisztességes kamatoznak, a nyemények pedig helleme igaznaknak. A befelételt nyemény mellett egyet azonban biztosan nyemény: Erdély talpraállítását és megörökösését. A kisebb, a sokat szenvedett testvérünket. Ez pedig életérdekünk! Amán is több: a besztületünk kérdése! A magyar életelőválság bizonyossága!

77. állománygyűlés
m. kir. állami sorsjáték

Főnyeremény:
40.000 aranypengő

24.000 nyemény
375.000 pengő értékben.

Yeremények:

20.000 ar. P.
30.000 ar. P.
5.000 ar. P.
2.500 ar. P.
2.000 ar. P.
1.000 ar. P.

és még számos nagyobb és kisebb nyemény, melyeket mind közepésben fizetnek ki.

Húszad december 4-én.

Sorsjegyjárak:
Egész: 3 ar. P. Fél: 150 ar. P.
Kapható minden osztálysorsjeggyel regisztrált, valamint az összes dobányosztékban.

A szövetségzős önállóságra nevel...

A csongrád- és csanádmezei hitelszövetkezetek gyűlése Szegeden

Nepes és jólsikerült gyűlést tartottak a Csongrád- és Csanád mezei területén működő hitelszövetkezetek november 16-án. vasárnap délelőtti a szegedi városba tanácstermében. A gyűlésen megjelent dr. Tóbalás Sándor főispán, dr. Pálly József polgármester, dr. Szegő Géza országgyűlési képviselő, dr. Szepczák János presbiter, püspöki titkár, dr. Becker Vendel preláts-kanonok, tankerületi főigazgató és még sokan mások Szeged vezető személyiségei közül, valamint a meghívott hitelszövetkezetek vezetői. Ezenkívül részt vett a gyűlésen a hitelszövetkezetek anyanyelvi vezetője Székely Sándor Károly dr. nélnök-vezetőjével az előn.

A gyűlést Vékó Bertalan, a Szegedi Népbank-Szövetkezet elnöke nyitotta meg, majd Sándor Károly tartotta meg impei beszédét.

A magyar történelemből vett példákkal mutatta ki, hogy nemzetünk a nagy tragédiák után mindig újjászülött fogja, így Erősen után is magára látta a magyarság s megálta a haladásigazság vezető utat. Ezután a szövetségzős gondolat lévénget

fejtegette, kiemelve azt, hogy a szövetségzős nemcsak gazdasági célú mozgalom, hanem erővel és meggyőzővel munka is, amely önállóságra, önbizalomra neveli a magyar népet.

Megemlékezt a Szegedi Népbank-Szövetkezet három évtizedes jubileumát és arról a nehéz küzdelemről, amely ezt a Szövetkezetet 30 év kemény munkája után elvezette a máig elért figyelemreméltó eredményekig és a Szeged város főterén most felépített gyönyörű székházba.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Pálly József polgármester üdvözölte a jubileum Szegedi Népbank-Szövetkezet Szeged szabad lakói, város közönsége nevében, hangsúlyozva azt, hogy a Népbank-Szövetkezet ma már a város igen számottevő gazdasági tényezői közé tartozik. Csernay Mátyas a testvérhitelszövetkezetek nevében, dr. Demény Lajos a Kereskedelmi és Iparkamara nevében, dr. Tóbalás Sándor városi tisztji ügyvezető pedig a hitelszövetkezeti igazok nevében szolt fel.

Meghosszabbítják a gabonafeleslegek felajánlási kötelezettségét

A hivatalos lap november 16-iki száma rendeletet közölt, amelynek értelmében meghosszabbítják a gabonafeleslegek felajánlási kötelezettségét. Ismeretes, hogy a gabonafeleslegeket október 31-ig kellett a vásárlásra jogosultaknál vétele felajánlani.

A most megjelent rendelet módot ad a gabonafeleslegek tulajdonosainak arra, hogy feleslegeiket 1941. évi november hó 30-ig vétele felajánlhasák.

Az így felajánlott feleslegekért a hatóság által megállapított áraknál tíz százalékkal kisebb ár fizethető ki.

A december hó elseje után vétele felajánlott kölesért a 120.000—1941. A. K. számu rendelet 8. §-ában megállapított áraknál tíz százalékkal kisebb árat kell fizetni. Ugyancsak tíz százalékkal kisebb árat kell fizetni a december elseje után felajánlott ár-

pért és a zabot, rozs és kétszeres tulajdonosa és természetén október 31-igek után csépette ki vagy szerzte meg és ha a köles, árpa és vagi tulajdonosa e terményét november 30-án után csépette ki vagy szerzte meg, amennyiben azokat a csépsé befeljesztő, illetve a megszerzéstől számított harmidre nap alatt vétele szabályszerűen felajánlja, ugy vétele szemben a tíz százalékos árlevonással helye mincsem.

Ugyancsak el lehet tekinteni a tíz százalékos árlevonástól annak, ainek gabonafeleslegét november 30-á után a hivatalos eljárás során az általa becsültmennyiség nagyobb mennyiségben állapították meg, ha a gabonatulajdonos Jólissiméi bevédését a hatóság költség megállapítja. A vámörleséssel foglalkozó malmok vámtérszeményét a Hombrz tízszázalékos árlevonás nélkül véte át.

Leszállították a téli napocsirkék árát

Az idén 116.121 napocsirkét osztott ki a pápai Baromfikeltető Központ

A pápai Baromfikeltető Központ az 1941. évi keltetési időnyét szeptember hónapban befejezte. Az idény alatt 116.121 darab napocsirkét osztott ki (a múlt év 74.230 darabát szemben), a gazdák között a Földművelésügyi minisztérium által megállapított akció éron.

A Baromfikeltető Központ által nyújtott előnyöket a gazdák felismerték és oly módon keresték fel rendeléseikkel a központot, hogy azoknak csak 70 százalékat tudta kielégíteni — tojáshány miatt. A Baromfikeltető Központ kizárólag államilag megszervezési felügyelet alatt tartott baromfitelepekről szerzi be a keltetésre alkalmas tojásokat és ez biztosítja arra, hogy a kikerülő csirkék fertőzésmentesek és életreokosak.

Felhívjuk a figyelmet a korai csirkévelre!

A téli záron időt használni ki gazdink a hasznatható korai csirkévelre.

Itt említtük meg, hogy a rendelők abban a hitben, hogy télen a kiosztásra kerülő csirkék ára sokkal magasabb, mint tavasszal, rendeléseiket csak március, áprilisban adják fel.

A földművelésügyi minisztérium úgy határozott, hogy a téli hónapokban lényegesen előcsob-

ron bocsátja rendelkezésre a napocsirkét, mint a tavaszi hónapokban.

A pápai Baromfikeltető Központ 1942. január 1-től kezdődően minden héten oszt ki csirkéket. A korai csirkékre az előjegyzések máris megkezdődtek. Ajánlatos a rendelkezést mielőbb eljuttatni a központhoz, hogy arra az időre biztosíthatóak a csirkék, amikor a rendelések legalkalmasabb. A központ díjtalan csirkévelre, valamint szaktanácsot ad a hozzáférőknek. A központ címe: Baromfikeltető Központ, Pápa.

Figyelem!

Olvasóink szíves figyelmébe ajánljuk rendezésk előfizetési hátralékaikat. Csak így biztosíthatják maguknak 1942. évi szóró ajándéknaplójukat, amelyet már karácsony előtt szét fogunk küldeni. Bizonyosan belátja mindenki, hogy a mai papírhelyes világban fothatunk példányokat igazán nem nyomtatásban. Tessék tehát beküldeni az előfizetési díjat!

Korlatozás nélkül beszerzhető a békeidők kiváltságán bevált téli permetszer, a

Sylvia II.

gyümölcsfa carbolineum

M. kir. földmívelésügyi minisztérium által forgalomba hozatalra engedélyezett téli permetszer rovarirtóval ellátott Hátasza biztos, olcsó és könnyen kezelhető

Megrendelhető:

BIENN JÁNOS RT
aszialt-, kátrány- és vegyteremtők gyára

Budapest, V., Alkotmány u. 21
Telefonszám: 115—350

GAZDÁLELET

A hazai mezőgazdasági kamatszülvények beváltása. A Pénzügyminisztérium közölt teszi, hogy a hazai mezőgazdaságban folyósított és beutazókra szóló kölcsönök törlesztési részleteinek befizetésékor és a hazai mezőgazdasági kamatszülvények beváltásakor decemberbe átszámított kölcsönök egy mértékűsá bizta fejében 30 aranypengőig kelt átküldeni.

Mezőgazdasági gépekkel tanfolyam Szegeden. A Dunai-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara, a kir. földmívelésügyi miniszter támogatásával november 27-én december hó 15-ig beírta Szegeden, u. m. kir. Állami Felső Ipariskolán (Kálvária-ér 5.) mezőgazdasági gépkészítő tanfolyamot rendez. A tanfolyamnak halgazdasági, jármű- és gépjármű-technika, gépnél, akit a cséplőgépek, földmívelő gépek, szőlő- és vőtomagásztató gépek kezelésével és vezetésével kíván foglalkozni. Ezek közül elsősorban a cséplőgépek, vőtomagásztatógépek és megasztató gépek, traktorok tulajdonosa, vagy ezek családtagjai, a gazdasági alkalmazottak és esetleg már eddig is tényleges alkalmazásban álló cséplőgépek, vőtomagásztatógépek, valamint megasztató gépek tulajdonosai jelentkezhetnek. A tanfolyama lezárásáig lehet személyesen, vagy írásban, 15 P. beírattási és tandíj egyidejű beklédése mellett, totti november hó 25-ig a kamara irodájában (Kálvária-ér 5.) beírattani, vagy a m. kir. Állami Felsőipariskolán (Szeged, Kálvária-ér 5/b.). A hallgatók közeg elszállásáról és kedvezményes utazásáról a kamara irodájában gondoskodnak. A jelentkezés pótkérvő hozzon magukkal. Az anyakönyvi kivonat, felvételi esetén bemutatandó, vagy beklédendő.

A kukoricatermés bejelentési határidejének meghosszabbítása. A közéleti miniszter november hó 4-én értesítette valamennyi közéleti kormánybiztosát, hogy azelőtt a közéletben, ahol a kukorica termését november 10-ig nem lehetett bejelentni, a kukoricatermés bejelentésének határidejét a szükséges mértékig meghosszabbították. Együttal felhívta azonban a miniszter a közéleti kormánybiztosokat, hogy ezzel a meghosszabbításra való felhatalmazással csak kivételen esetekben éljenek. Olyan közéletben pedig, ahol csak november 10-ig bejelentés a kukoricatermés maradt még tételben, erre való tekintet nélkül kötelezni kell a közéleti előjárásigógot, hogy a kukoricatermésleési adatokat — elkülönítve felhívta a meg értem és le nem tört kukorica termelőiretlet is — sürgősen dolgozzák fel és terjeszték fel a közéleti kormánybiztoshoz, aki az egész törvényhatóságra vonatkozó összesítő kimutatást legkésőbb december 8-ig beírattandó köteles a közéleti miniszterhez elterjesztetni, minem a határnapot a miniszter semmiesítse sem fogja meghosszabbítani.

A NÉMETORSZÁGBAN DOLGOZÓ

MAGYAR MUNKÁSOKHOZ!

FONTOS!

Mindenki olvassa el figyelmesen

az alábbiakat s közölje munkatársaival!

A M. Kir. Országos Gazdasági Munkaközvetítő Hivatal közleményei a Németországban dolgozó magyar mezőgazdasági és erdőgazdasági munkások részére:

1. A Németországban dolgozó magyar mezőgazdasági munkások hazaszállítása rövidesen megkezdődik. A munkások előrelátólag a november hó 20-ika és december hó 15-ike közötti időben fognak különvonatokkal hazaszállítani, még pedig az Észak- és Középnémetországban dolgozó munkások Szlovákián keresztül, az Ostromarkban (Ausztriában) alkalmazott munkások valószínűleg Hegyeshalom át, a Muravidéki munkások pedig a Szentgotthárd—Körmen—Muraszombat, illetőleg a Marburg—Csáktornya vasutvonalon. Az Észak- és Középnémetországban dolgozó bácsai munkásoknak is a többi magyar munkással együtt, a Szlovákián át érkező különvonatokkal kell hazatérniük.

2. 1941 december 31-ig minden magyar mezőgazdasági idény munkásnak haza kell térnie. Ezen az időponttól csak a Szélföldügyi október hó 16-án kiállított erdőgazdasági munkások maradhatnak Németországban (1942 március 31-ig), továbbá a július hó folyamán Négrád, Heves és Borsod vármegyék területéről kiközvetített erdőgazdasági munkások közül azok, akik erre külön engedélyt kaptak (de ezek is legkésőbb 1942 március 31-ig tartoznak hazatérni az ország területére).

Azok, akik — a fent említett erdőgazdasági munkások kivételével — 1941 december 31-ike után is Németországban maradnak, engedély nélkül (illegális munkásokként) tartózkodnak kint és keresményeiket nem utalhatják át.

3. Minden munkás az Arbeitsamt-től írásban fog értesítést kapni arról, hogy mikor kell hazatérniük. A munkásoknak (kivéve a muravidéki munkásokat), 10 Rm-t kell Németországban befizetniük a magyar területen történő szállítási költségeire. Ennek fejében a szállítást megbizott Magyar Bel- és Külforgalmi Rt. a lakóhelyükhöz legközelebb eső vasútállomáig szállítja el a munkásokat. A munkásoknak azonban ehhez pontosan ki kell töltenie a kézikönyvben lévő „hazatérési lapot.”

A fent jelzett 10 Rm-en felül a munkásoknak, a német hatóságok rendelkezéseire, 2 Rm-t kell fizetniük csomagjaiknak német területen való szállításáért is. Ezt az összeget az illetékes német szervek a magyar területen történő szállítási költségével együtt fogják beszélni. (Tehát összesen 12 Rm. fizetendő.)

4. A vonatkozó rendelkezések értelmében a Németországban dolgozó magyar mezőgazdasági és erdőgazdasági munkások megtakarított márkakeresményeikből havi 60 márkát utalhatnak át Magyarországra. A munkások részére azonban most legújabban a fent jelzett kereten felül még egyszerű „bucukontingens”-ként legfeljebb 100 márkát átutalási is engedélyeztetett. Ez tehát annyit jelent, hogy aki megtakarított márkakeresményeiből a Németországban való tartózkodásának minden hónapjára hazautalt már 60 márkát és még van megtakarított pénze, azt 100 márkáig terjedő összegben hazautalhatja. Átutalás természetesen csak bankigazolvány birtokában eszközölhető.

5. Kíváncsún látszik, hogy a hazatérő magyar munkások hazatérésiükkor némi magyar pénzzel is rendelkezzenek-e, mert a munkások egy része magyar területen még nagyobb távolságra utazik. Tekintettel pedig arra, hogy a márkának a határon pengőre való beváltása nem lehetséges, gondoskodunk arról, hogy a munkások Németországban befizetendő 10 márká elsőbbséggel a határállomáson pengőt kapjanak. Aki tehát ezt igénybe kívánja venni, hozzon magával az induláskor 11 márkát s abból 10 márkát és a Deutsche Bank közzétett szűksége, ezidőszert még pontosan meg nem állapítható összeget (ez semmiesetre se lesz több 1 márkánál), adjon át a Deutsche Bank részéről az induláskor megjelenő küldötnök. A munkások az átadott 10 márkáról nyugtát fog kapni s ennek ellenében a munkások szállítási magyar területen intéző Magyar Bel- és Külforgalmi Rt. megbizottja a magyar határállomáson 13 pengő 12 fillért fog a munkás részére kifizetni.

6. Ha a munkásoknak az átutalásra engedélyezett összegen (havi 60 márká + 100 márká + 10 márká utipéng) felül is van még megtakarított márkakeresménye, azt elsősorban kisérlel meg elvársólni. Természetesen lehetőleg olyan dolgokat igyekezzen beszerezni, amit vámtanulmányokhoz be Magyarországra. Figyelmeztetjük a magyar munkásokat, hogy gumibabroncs nélküli keréknárokat lehetőleg ne vásároljanak, mert azert egyszerű vámot kell fizetni, másrészt arra Magyarországon se tudnak gumibabroncsot vásárolni s így a vásárolt keréknár használatlanul s az érte adott pengő kidobottan tekinthető.

Figyelmeztetjük a munkásokat, hogy márkát még a megenedezett összegen se hozzanak haza, mert ezidőszert semmiféle banknál nem váltható át pengőre. Ha tehát a munkásoknak az átutalási lehetőségek teljes kimerítése után is marad pénzüik s azt

ezidőszert nem tudják elvársólni, fizessék be ezt az összeget is a bankigazolvány felhasználásával, de az átutalható keresményt elköltöztetve a Deutsche Bankhoz. Ez az összeg ugyan ezidőszert nem utalható át, de ha a Deutsche Banknál felszükszik s esetleg a mai rendkívüli viszonyok elmúltával az átutalás mégis lehetővé válnék, a hazautalása könnyebben eszközölhető, mintha a munkaadónál marad, vagy más Bankban van elhelyezve.

7. Felhívjuk a munkások figyelmét arra, hogy a hazautazás alkalmával a különvonatokon magyar emberekhez mellé figyelmeztetéssel viselkedjenek. Tilos Szlovákia területén a szerelvények magyar színekké váló feldíszítése, kokárdáinak vagy nemzeti színű szalagnak feltűzése, — továbbá bármilyen cselekmény, amely a szlovák hatóságok ellenszenvét váltathatná ki.

8. A különvonatokai a földművelésügyi minisztérium megbízásából mindenkor magyar tisztviselő fogja kísérni. Mindenki köteles a kísérő tisztviselő utasításait betartani.

9. Végül figyelmeztetjük a munkásokat, hogy a hátralévő idő alatt is szorgalmasan dolgozzanak és magyar munkások mellett viselkedjenek. Ne feledkezzenek meg arról, hogy Németországban mindennemű sztrájk tilos és súlyosan büntetendő. Teljesítésként tehát a munka frontján éppen olyan becsületesen a kötelességüket, mint ahogy azt a magyar honvédek kint a fronton, a messzi Oroszországban teljesítik.

M. KIR. ORSZÁGOS GAZDASÁGI MUNKAKÖZVETÍTŐ HIVATAL

Ki kell tölteni a rózsaszínű nyilvántartási lapokat!

A közelmúlt napokban a berlini m. kir. főkonduktus a Németországban dolgozó magyar mezőgazdasági munkásoknak „Nyilvántartási lapot” küldött Ennek a Nyilvántartási lapnak az alapján levő majd a Németországban levő öregségi biztosítási járulékokat a munkás öregségi járadékának megállapításánál figyelembe venni. Fontos tehát, hogy

a rózsaszínű „Nyilvántartási lap” minden munkás elutazása előtt pontosan töltsék ki (munkaadójával töltsesse ki), hazautazásakor pedig a magyar határon az étkészési és az utazási pénzére vonatkozó nyugtával együtt adja le.

Azok a munkások, akik ilyen rózsaszínű „Nyilvántartó lapot” nem kaptak, az öregségi biztosítási jogok megőrzéséhez szükséges adatokat, a saját érdekében,

írják fel egy tiszta papírlapra és ezt a papírlapot adják le a magyar határon.

A papírlapra a következő adatokat kell felírni:

1. A munkás nevét;
2. A munkás születési évét, hónapját és napját;
3. A munkás születési helyét (amely a községnek nevét, ahol született);
4. A munkás édesanyjának lényegesen korai nevét;
5. A németországi munkaadó nevét és pontos címét.

A legutóbbi adat beírására a német munkaadót kérje meg a munkás. A német munkaadót kérje meg annak a beírására is, hogy öregségi és rokkantsági esetére melyik biztosítási intézmény (Landesversicherungsgesellschaft) volt biztosítója.

ORSZÁGOS MEZŐGAZDASÁGI BIZTOSÍTÓ INTÉZET

MAGYAR TESTVÉREK!

Többnapos távollét után, néhány nap múlva, az illetékes utasítási szerint, elindunk hazafelé, hogy a szent karácsonyi ünnepeket már újra az égi földön, a magyar ég alatt, szeretitek körében töltsék el. *Biztosak vagyunk felőle, hogy — egy-két sajnálatos kivételtől eltekintve — mindannyian a jövőzött munka bősége inérvételével és tiszta lelkiismerettel térnek haza.* Becsülettel eleget tettek kettős feladatuknak: elvégezték a baráti ország földjén vállalt termel munkát és olyan magyaroknak bizonyultak, akikre idahaza is büszkén gondolhat mindenki és akikre megbecsüléssel és szeretettel fognak visszaemlékezni az idegen országban is.

A Vasárnap a távollét ideje alatt azt a szeretetet irparokta kisugárzóztani idegenben dolgozó magyar testvéreink felé, amelyet irányukban Magyarország a földművelésügyi minisztérium, illetve Országos Gazdasági Munkaközvetítő Hivatal útján állandó gondoskodásával és a magyar munkások érdekeinek képviseletével kifejezésre juttatott. Most pedig, amikor hazatérően vannak, szeretettel köszöntjük munkástevéreinket és azt reméljük, hogy ez a köszöntés nem jelent egyuttal bucsuvételt is. Hisszük, hogy az a baráti kapo-

lak, amely ezekben az utóbbi hónapokban a Vasárnap és a jünt dolgó munkások között kifejődött, fennmarad továbbra is és az idők során még tovább szövdők, erősbök. Nem üzletiesköd, haszonremélő előfizetési felhívással fordulunk tehát hazatérő munkástevéreinkhez, ellenben felvetjük a kérdést: *kivándj-e elfogadni, fenn tartani az a baráti, testvéri kapcsolat, amely az elmúlt hónapok alatt fejlődött ki; viszonzóni kívándj-e azt a gondoskodó szeretetet, amely minden üzenetünkben, minden sorunkat áthatotta és át hatja? Ha igen, akkor közöljék veünk ithoni címüket, hogy a lapot megindíthassuk címükre.* Az előfizetési ár olyan csekély — évi 4, felévi 2 pengő — hogy azt könnyen nélkülözheti bárki különösen, ha figyelembe veszi, hogy ennek ellenében az előfizetés ideje alatt külön és belpolitikai beszámolókon kívül, mezőgazdasági vonatkozású és munkáskérdésekre is rendszeres tájékoztatást nyújtunk. Kerjük tehát munkástevéreinket, rendeljék meg milhamarab lapunkat.

Hazafias köszönettel:

VASÁRNAP

szervekesztősége és kiadóhivatala, Budapest, V. Báthory-u. 24.

Felkérjük Németországban dolgozó munkástevéseinket, legyen gondjuk arra, hogy minden munkahely egy-egy munkása akkor, amikor a hazautazás időpontjáról értesül, ezt azonnal közölje egy levelezőlapon szerkesztőségünkkel. El akarjuk ugyanis azt kerülni, hogy a lapot, esetleg két ízben is hiába küldjük olyan munkahelyekre, ahol magyar munkások már nincsenek.

ÜZENETEINK:

Paul Sándor, Niederjesar über Frankfurt (Oder): A Vasárnap előző számában s a mai példányban is részletes tájékoztatást találnak, mennyi pénzt hozhatnak magukkal. *Ismételtén figyelemztetjük, hogy a határ átlépése után esetleg még bizonyos mennyiségű márkát kell hozni nem lehet.* — **Kucser István, Gramstal bei Schloppe, Sajnau,** alapos késsel kaptuk meg Szent István-napi ünnepegykorú beszámoló levelét. Születési születjük meg kezét elismerevél, amiórt magyar leleményességgel megkérte a tisztelőndó urat, engedje meg, hogy a mise alatt magyar énekeket énekeljen. Ezrel sikerült magyar ünnepp tenni a szentmiszt. Hangulatos versét, sajnos, nem közhelhetjük; látja, mennyire szűken vagyunk hely dolgában, már pedig verse jó hosszú. Majd itthonról küld rövidebbet is. Szeretettel köszöntjük. — **Domokos Lajosné, Poseritz:** Hogy mennyi-vannak kell fizetnie, mi sajnos nem tudjuk. Figyelemztetjük, hogy a kerékpárú itthon sem fog kamni kapni a így a háború befejeztéig nem fogja használnihatni pépet. — **„Magyar Testvérek”, Schlopau, Kreis Merseburg:** A lapot a földmívelésügyi minisztérium gondoskodásából mezőgazdasági munkástevéseink ingyen kapjuk december közepéig, azaz hazatérésükig. A címzést kívajítottuk. Reméljük, hogy hazatérésük után belépnek előfizetők közé. Üdvözlét. — **Baráth József,**

Hidvégi Lajos és Mándi Lajos, Erfurt, Stottenheimstr. 38.: Amint azt ismételten közöltük, csak az erdőgazdasági munkások egy része maradhat Németországban a télen. Megilletődötten olvastuk azt a bejelentésüket, hogy 10—10 márkát kívánának áldozni harcoló, illetve megbeszélut testvéreink javára. A pénz, — ha ez nem esik nehezükre — utalványon adják fel a berlini főkönyvtárs, **Török Endre** munkaadójai fellegye, az úr címére. Persze az utalványon írják meg, milyen célra küldik a pénzt. A vásárlót ruhafélék, amit be tudnak szerezni, nyugodtan hazahozhatják. Üdvözlét. — **Kaczkó László, Tempel, Kreis Oststernberg:** Vámmentesen csak azokat az ingóságokat lehet hazahozni, amelyek a munkásoknak átadott szolgálati kézikönyv 491-k oldalán el vannak tüntetve, tehát mezőgazdasági eszközök, talpas, azaz gumiborossal felszerelt kerékpárok. A kerékpárok alá értendőek a segédmotoros kerékpárok és a motorkerékpárok is, ha a tulajdonosa a saját használatára vette. Kerékpárkatrészeket külön behozni nem lehet. Az ajándékos tárgyak (kapucnyók, gyomkértékűk, esetleg hártyák) vámmenteseséggel a m. kir. Központi Vámmeghatározásnál kell kérni, amely esetrel-estére a korlátményekhez képest határoz. — **Számad István, Post Glienka über Neubrandenburg:** Tanácsolluk, szedje szét a kerékpárját, és így aztán minden nehézség nélkül magával viheti a személykoosiba is.

A szegedi árvízokor helyreállítása. A szegedkörnyéki árvízszelvények területük kőműves helyreállítására a város hozzájárulásképpent eddig 950 ezer pengőt kapott. A helyreállítási munkálatok nagy lendülettel indultak meg. Október elejétől eddig hatszázal több házat javítottak ki. Remény van arra, hogy a még rongált állapotban lévő házak kijavítását még ebben az évben befejezik.

Polgármesterválasztás Csongrádon. Csongrád város képviselőtestülete november 15-én választotta meg új polgármesterét. A leadott 69 szavazattól **Herke László** dr. eddigi polgármesterehelyettes **38. Széke Ferenc** dr. városi főjegyző 25 szavazattal kapt. **Herke László** tehát szűbbel-szébbel **Csongrád város polgármesterevé** választották.

Aknára futott és elsüllyedt az „Ungvár” tengerrajzi motorosunk. A **„Magyar Királyi Duna-Tengerhajózási Részvénytársaság** közli, hogy a társaság tulajdonát alkotó **Ungvár** nevű 1200 tonnás motoros hajó a **Fekete-tengeren aknára futott és elsüllyedt.** A személyzet tizenkét tengerész hősi halált halt, két tógia pedig megmentek.

Halálözás. **Koós Mihály** ny. földmívelésügyi államtitkos, az Országos Mezőgazdasági Kamara nyugdíjazott igazgatója 63 éves korában Budapesten elhunyt. Halálával a magyar közélet egyik értékes személyisége távozott az élők sorából. 1917-től 1921-ig a földmívelésügyi minisztériumban a mezőgazdasági osztály főnöke volt, az ő érdeme a gazdasági felügyelői szolgálat mai szervezetének megteremtése. Később az Országos Mezőgazdasági Kamara igazgatója lett. Tömege november 17-án, hétfőn délután fél 4 órakor volt nagy részvét mellett a Kereseti-utj temető halottházából. A Falu-Gazdaságvétség igazgatóválasztmányi tagjátá vezette el az elhunytat. A Szövetség látirátban fejezte ki részvétét.

Százhusz pengő. havi kereseti lehetőség biztosítja, viszonylag csekély befektetéssel, otthon végezhető munkával, férfiak és nők részére. Vidékielnek is állandó évi munka garanciája, nyugtot szálítjuk, a kész pénz. Átvesszünk a kezét. **Kezesség Klopnapra** köztüzem, Budapest, IX., **Lónyay u. 43.** (Válaszlevelek.)

A Felsőduánantuli Mezőgazdasági Kamara közgyűlése. A Felsőduánantuli Mezőgazdasági Kamara november 25-én elnöki, tanácsosai és tagjai részvételével ülést tartott. Tömege november hó 29-én, Szombathelyen, a vármegye-háza nagyterében, közgyűlést tart.

Megfagytak az országutak. **Berghoffer József** 75 éves villányi lakosa a közég határában, az országuton megfagyva, holtan találták. **Orbán Ferenc** perehgyi fiatalember a szőlőhegy egyik pincéjében több barátjával melegezett és ittas állapotban indult hazafelé. Utján másnap sem jelentkező lakosa, hirtelen a temetőben megtalálták. **Ő is megfagytak.**

Éltek-e egy volt nyilas-képviselő. A hűtlenkedés vádjával 1925-ben november 15-én tárgyalta **Gubor Lajos** gépészmérnök, uti országgyűlési képviselő büntetését, aki ellent a rendőrség intézkedésére elleni ellenállással való igazságtétés és hatóságok elleni erőszakosság miatt (mondj elárás). **Gubor Lajos** foghazókör vezeték elő a szegedi Csillagbörtönből, ahol egy 6-8 órás büntetésrel tölti az február 5-én szabadul. A perbeszédet elhangzása után a **Úrügyes Gubor Lajos** igazságtétés miatt, ha romhelt foghazókörbe kerülne, a hatóságok elleni erőszak vádját alól ellene felmentették. Az ítélet nem jogerős.

Minden hangszer!
legjobb minőségben és a legolcsóbban vásárolhat a hírnevvel
Reményi Mihály
hangszereleplein. Budapest, VI./15, Király-utca 58-60.
Kérje 51. sz. díjmentes írájegyzékem

GAZDASZÖVETREZÉS, SZÖVETREZETI MUNKA

Lélekemelő ünnepség keretében avatták fel **Békéssámon** községben november hó 8-án **Hangya Szövetkezet** új székházát, amelyben helyet kapott a **Falu-Gazdaságvétség** pompásan működő helyi szervezete is, valamint a **Magyar Élet Pártja**. Az avatóünnepség keretétől szolgálat diákokgyűlésen megjelent **Belczay Miklós** dr. főispánnal az élen a környék társadalmaiban számos tagja: a **Falu-Gazdaságvétség** központját **Csizmadia András** országgyűlési képviselő, a **Hangya Központ**ot, illetve **Wünshofer György** dr. — **alélnök** vezérigazgató **Kéher György** dr. igazgató képviselő.

Belczay Miklós főispánnak összefoglaló beszéde után, **Anna** István, a békéssámoni Hangya elnöke, ismertette a székházépítés történetét, kiemelve, hogy az építkezést **Csizmadia András** és **Török Béla** dr. országgyűlési képviselők kölcsönjárására **Wünshofer György** dr., illetve a **Hangya támogatása** tette lehetővé, míg a főispán adományából megjelölt színpadot építhették.

Kéher György dr. igazgató a **Hangya** Központ, **Török Béla** dr. a **MÉP** nevében szólalt fel, majd **Kovács Ernő** községi bíró, a békéssámoni Faluszövetség elnöke, a helyi csoport felügyelőjéről és áldagos munkásságáról számolt be, amelynek eredményeképpen

az 1937-ben 27 taggal megalakult főlétszövetségnek ma már 500-nál több tagja van.

Csizmadia András országgyűlési képviselő, a **Falu-Gazdaságvétség** központján nevében **hangsúlyozta a gazdaszerkesztés és a szövetkezés fontosságát, rámutatva** azokra az előnyökre, amelyek a társadalmi és gazdasági szerkesztésből — a faluszövetségi létesítései és a szövetkezeti hálózatba való tevékeny bekapcsolódásból — a **gazdaságosság**ra hárulnak.

A díszközgyűlés, több ünnepi felszólalás után, **údvizslat** adozott **Bárdossy László** miniszterelnököt, **Lukács Béla** MÉP elnököt, **Mayer Jánost**, a **Faluszövetség** elnökét és **Wünshofer György**et, a **Hangya alélnök**-vezérigazgatóját. Az ünnepi közönség ezután megkoszorúzták a Hősök szobrát, majd ünnepi vacsra követték, amelyen több felszólalás hangzott el.

A Felvidékiek felszabadult nagygyűlést (Zemplén vm.) **Hangya Szövetség** f. hó 8-án tartotta szövetkezeti szülőháza tiszta egybekötött 80 éves jubileumi ünnepségét. Az ünnepi műsor keretében megalakult a szövetkezeti asszonycsoport is.

HIREK

Szántóvető

*Tempszen dalog
Hézag a nyarlag
Ékeja nyamán.
Későn és korán
Robotol, járad.
Halkszava bánat
Fékszi a lelkét.
Orvoktól teléké
Bekötött maggal
színtelt haraggal
Rögöt göbözva
Küld a madárra.
Ha magot prédd.
Lassan borónd,
Azlén első hér.
S hó termést remel.*

DEREKESKEI FODOR GYULA

Megnyílt a közigazgatási továbbképző tanfolyam. **Viláz Keresztész-Fischer** Ferenc helyigazgató november 17-én nyitotta meg ünnepélyesen a VIII. közigazgatási továbbképző tanfolyamot. A helyigazgatóster nagyhatású beszéde után, **Rudacsy László** igazságügyminiszter tartott előadást.

A **Falu-Gazdaságvétség** székesfehérvári **Szechenyi-Gazda- és Szövetkezeti Napján**, a felszólalókat hallgató gazdaközgyűléséről készült pompás fényképfelvételei díszíti a **„Magyar Élet”** legújabb számainak első oldalán. A magyar falu helyes fellépésének gyökereit... Az ország árdeke és a szőlők elneveléséről **Győrffy-Bonyai Sándor** közéleti miniszter írta. Érdekes cikkek, szájképek, ebélszók, vers, nép énekeket ki a lap tartalmaz. Mutatványzást tart a **Magyar Föld** kiadóhivatala, Budapest, VII., **Ezerébet-körút 7.**

A Kormányzó Úr Jóváhagyta a dévidéki emléktérkép alapszabályait. A dévidéki emléktérkép a magyarországi vidéki visszafoglalásnak a műkora alapított **Délividéki Emléktérkép** alapszabályait. A dévidéki emléktérkép első oldalát **Hunyadi János** bánya néző domborművel látás alakítja, a lovas alakított jobbra a közönség „**Hunyadi János**” felírás, körírásait pedig a **„Magyar Délividéki visszafoglalás emléktérkép”** szöveg díszíti. Az **előszó** ható oldalának közepe a szentkoronával díszített magyar címer, ettől balra a **Hunyadiak**, jobbra pedig vitéz nagybátyja **Horthy Miklós** kormányzó család címere foglal helyet és körírások: **„Vitéz nagybátyja Horthy Miklós kormányzóval XXII. évben, 1941”** szöveg elválasztja. A dévidéki emléktérkép igényességű és honvédségi, katonai stílusú, az országos honvédségrendszert, pénzügyi rendszerét, állatvasutakat, postánsz, és polgári közigazgatásnak mindazon tagjait, akik a Délividék visszafoglalásával kapcsolatban a Délividéken szolgálatot teljesítettek.

Vetésjelentés. Az új hivatalos vetésjelentés megállapítja, hogy a **vetési munkálatok befejezéséig mintegy 10-14 nap** meleg, száraz időre várható szükség. A korai vetések alacsony megterhelésűek, így kedvező körülmények között néznek a tél elé, a késői vetések azonban néhol még csak most kelnek és ezek megterheléséhez meleg időre volna szükség. A szálaskatrakomány mennyisége — egyes lokális hiányoktól eltekintve — általában elegendőnek mondható. A jószág egészségügyi állapota szintén elegendő.

